

PROJEKT EKT2: VZPOSTAVITEV ELEKTRONSKIH POSTOPKOV POSLOVNEGA PORTALA

Dr. Alenka Žužek Nemeč
Ministrstvo za notranje zadeve
Direktorat za informatiko in e-storitve
Tržaška 21, Ljubljana
alenka.zuzek@gov.si

Razširjen povzetek

1. UVOD

Projekt »Enotna kontaktna točka 2 – Vzpostavitev elektronskih postopkov poslovnega portala« (na kratko EKT 2) bo skupaj z operacijo EKT 1 (Enotna kontaktna točka: vzpostavitev poslovnega portala-informacijski del) vzpostavila poslovni portal, ki bo obstoječim in bodočim poslovnim subjektom nudil celovite informacije in elektronsko podporo urejanju vseh formalnosti, ki jih poslovni subjekti potrebujejo za svoje poslovanje oz. opravljanje storitev.

Poglavitni vzvod za EKT 1 in EKT 2 je v Direktivi o storitvah na notranjem trgu (v nadaljevanju Storitvena direktiva), ki bi jo morale države članice implementirati do konca 1. 2009. Le-ta od vseh držav članic zahteva poenostavitev postopkov in formalnosti za ponudnike storitev. Države morajo odpraviti nepotrebne administrativne ovire z namenom, da omogočijo:

- fizičnim ali pravnim oseba ustanovitev podjetja v katerikoli državi EU,
- ponudnikom storitev omogočiti opravljanje storitev v katerikoli državi članici ne glede na to, kje imajo svoj sedež.

Direktiva zahteva, da države članice vzpostavijo t.i. enotno kontaktno točko (v nadaljevanju EKT), preko katere ponudniki storitev lahko pridobijo vse potrebne informacije in opravijo vse formalnosti, ne da bi jim pri tem bilo potrebno stopiti v stik s katerokoli pristojno institucijo. EKT mora biti dostopna na daljavo preko elektronskih sodobnih sredstev, ki jih omogočajo rešitve e-uprave. Gre za prvo pravno zahtevo za države članice po storitvah e-uprave, ki morajo biti dostopne tudi za ponudnike storitev iz drugih držav članic EU.

Slovenska EKT je razdeljena na aktivnosti, ki se izvajajo v operaciji EKT1 in EKT2. Cilj EKT1 je odprava administrativnih ovir različnih predpisov, ki urejajo to področje in skrb za

celovito in uporabnikom prijazno predstavitev ustreznih informacij, ki jih le ti potrebujejo pri svojem delu oziroma za svoje delo. EKT1 bo tako nudil ponudnikom in prejemnikom storitev iz katerekoli države članice vse informacije, ki so določene v Storitveni direktivi, a se nanašajo na slovensko zakonodajo.

Namen operacije EKT2 pa je vzpostavitev elektronskega poslovnega portala kot podpora izvajanju vseh postopkov do zalednih sistemih, ki se bodo določili v okviru EKT1. To pomeni, da bo izvedba formalnosti in postopkov omogočena na daljavo, na elektronski način.

Pri informatizaciji procesov za pridobivanje raznih dovoljenj bo potrebno vključiti vse pristojne institucije:

- ministrstva kot zakonodajni organi in
- druge institucije kot so npr. zbornice, agencije ipd. (npr. AJPES, JAPTI, GZS, stanovanjska zbornica, trgovinska zbornica, inšpektorati).

Poleg pristojnih institucij bodo v informatizacijo zajete tudi druge institucije/projekti, pristojnimi za različne podatke, dokazila idr., ki so pri pridobivanju teh dovoljenj obvezni. Ker bo EKT 2 storitve nudil tudi za tuje uporabnike, bo moral podpreti tudi čezmejno uporabo svojih storitev. Za pridobivanje različnih dokazil in podatkov, s katerimi v primeru tujcev razpolagajo institucije drugih držav članic, se predvideva čezmejno sodelovanje tudi na strani zalednih sistemov. V ta namen potekajo različne aktivnosti pri Evropski komisiji, ki jih bo potrebno upoštevati in tudi vgraditi v rešitve EKT 2.

2. SPLETNO MESTO ENOTNE KONTAKTNE TOČKE (EUGO SLOVENIA)

Projekt EKT med drugim vzpostavlja spletno mesto EUGO SLOVENIA (<http://www.eugo.gov.si/>), ki bo imel zbrane vse informacije v zvezi s storitvenimi dejavnostmi in priznavanjem poklicnih kvalifikacija na enem mestu. Ta informacijski del portala, ki bo predvidoma najmanj dvojezičen (poleg slovenskega tudi angleški jezik), bo v svojem primarnem delu vseboval predvsem naslednje module:

- splošne informacije o pogojih za podjetništvo v RS (ustanovitev podjetja, zaposlitev delavca, davki itd.) in pogojih za opravljanje storitev,
- informacije o splošnih pogojih za čezmejno (občasno) opravljanje storitev v RS,
- informacije o specialnih pogojih za čezmejno (občasno) opravljanje storitev za posamezno grupo dejavnosti oziroma posamezno storitev,

- informacije o pogojih za opravljanje posameznih reguliranih dejavnosti oziroma storitev v RS, ki se nanašajo predvsem na pridobivanje različnih dovoljenj, licenc (vključno z reguliranimi poklici),
- druge »specialne« informacije, ki jih ponudniki storitev oziroma bodoči podjetniki potrebujejo za posamezne dejavnosti,
- informacije, ki jih potrebujejo potrošniki (dostopi do registrov, informacije o izvajalcih storitev) in institucije javnega prava (državna uprava in javne institucije).

Preko spletnega mesta bodo na voljo vse informacije, ki se nanašajo na zahteve za izvajanje dejavnosti, storitev in poklicev v Republiki Sloveniji. Področja dejavnosti bodo razdeljena na skupine, ki bodo v osnovi temeljile na Standardni klasifikaciji dejavnosti (krajše SKD). Poleg pogojev za opravljanje dejavnosti s sedežem v RS in pogojev za ponudnike storitev iz drugih držav članic v primeru občasnega (začasnega) opravljanja, bodo objavljeni tudi drugi splošni pogoji, ki so pomembni za domače in tuje ponudnike različnih storitev.

EKT2 bo moral omogočiti, da bo možno opraviti vse formalnosti in postopke, ki so potrebni za opravljanje dejavnosti ali storitev na daljavo preko EKT. To dejansko pomeni, da mora biti dana možnost posredovanja elektronske vloge in tudi predložitev vseh zahtevanih dokazil in hkrati tudi možnost, da se skozi elektronsko pot vlagatelju posreduje povratna odločitev organa (odločba). Hkrati to pomeni, da je potrebno v okviru izvedbene funkcije zagotoviti interoperabilnost javnih storitev.

2.1. Portal E-VEM

V primerjavi z drugimi državami članicami EU ima Slovenija zgledno urejen sistem ustanavljanja podjetij. Preko portala e-VEM (<http://evem.gov.si/evem/drzavljani/zacetna.evem>) ali preko fizičnih točk VEM) je možno hitro in brezplačno ustanoviti podjetje ter izvesti tudi vse druge postopke, ki so z registracijo povezani.

Ker bo slovenska EKT zagotavljala celovite informacije in storitve poslovnim subjektom glede opravljanja storitev in tudi registracije podjetij, bo potrebno izvesti ustrezne povezave med EKT oz. EKT2 z obstoječimi storitvami, ki jih nudi portal e-VEM. V okviru EKT je predvidena postopna integracija obeh sistemov, ki naj bi v končni različici domačim ponudnikom storitev ponujala celotne storitve skozi obogaten poslovni portal e-VEM, za tuje ponudnike storitev pa bo slovensko spletno mesto EKT prepoznavno pod nazivom »EUGO Slovenia« in sloganom »Slovenia business point«.

2.2. EKT v drugih državah Evropske unije

Po Direktivi o storitvah na notranjem trgu je z decembrom 2009 enotna kontaktna točka postala pravna obveznost za vse države EU. Enotne kontaktne točke so portali e-uprave, namenjeni podjetnikom v storitvenem sektorju. Direktiva državam EU ne nalaga, da morajo na kontaktni točki sicer omogočiti urejanje celovitih storitev, vključno davčnih in socialnih obveznosti, vendar številne države EU to omogočajo, preostale pa naj bi temu zgledu sledile. Evropska komisija Informacije o enotnih kontaktnih točkah v državah EU so dostopne na spletni strani Evropske komisije EUGO, http://ec.europa.eu/internal_market/eugo/index_sl.htm.

3. STORITVE EKT 2

Namen projekta EKT2 je zagotovitev enostavnega in učinkovitega informacijskega sistema za pridobivanje različnih dovoljenj, potrebnih za opravljanje reguliranih storitev in dejavnosti. Potrebno je zagotoviti elektronsko podporo izvedbi vseh formalnosti in postopkov, potrebnih za pridobivanje dovoljenj za dejavnosti in priznavanje poklicnih kvalifikacij. Elektronska podpora bo omogočala, da se bodo vloge za izdajo različnih dovoljenj ter predložitev zahtevanih dokazil oddajali preko spleta in da se bodo predvidoma tudi po isti poti (preko EKT) vlagateljem posredovali odgovori pristojnih institucij. Vlagatelj oz. ponudnik storitev (ali uporabnik EKT) bo tako namesto z npr. petimi institucijami v postopku pridobivanja dovoljenj »posloval« samo z enotno kontaktno točko. Postopek bo lahko v celoti izvedel po elektronski poti, tudi v primeru tujega ponudnika storitev. Investicija vzpostavlja enotno elektronsko podporo izvajanju procesov od zalednih sistemov pri pristojnih institucijah do objave storitev na poslovnem portalu. Vzpostavlja horizontalno storitev podpore oblikovanju storitev (upravnih procesov) in nadgrajuje zaledne sisteme z enotnimi mehanizmi za oblikovanje in objavo elektronskih storitev. Pomembna je integracija sistema v obstoječe zaledne sisteme pristojnih institucij.

Storitve, ki se bodo vzpostavile preko EKT2, bodo odvisne od samih postopkov in zakonodaje, ki ureja področje izdaje različnih dovoljenj in tudi registracije ter delovanja poslovnih subjektov. Preko EKT2 se predvideva zagotavljanje celovitih elektronsko podprtih storitev, ki so v povezavi z obveznostmi do organov javne uprave potrebne za nemoten začetek poslovanja v Sloveniji (registracija dejavnosti, pridobitev dovoljenj za izvajanje dejavnosti ali poklica..) in za poslovanje (prijava/odjava v socialno in zdravstveno zavarovanje, izbris s.p., ipd.).

3.1. Horizontalni gradniki

Projekt EKT2 zaradi svoje narave uvaja številne horizontalne gradnike. Ker je ena izmed osnovnih zahtev projekta tudi poslovanje s tujimi državljani in subjekti, se v okviru EKT2 pripravljajo rešitve za ključne skrbniške storitve, kot so e-avtentikacija, e-podpis, e-dokumenti in tudi e-vročanje. Gradniki se pripravljajo z vidika urejanja teh področij na nacionalni ravni kot tudi za čezmejno interoperabilnost, s tem pa tudi možnosti za uporabo storitev s strani tujih državljanov in poslovnih subjektov, kot je zahteva Direktive o storitvah na notranjem trgu. Te rešitve projekta EKT2 bodo na voljo tudi drugim vsebinskim področjem e-uprave, ki bodo zaradi zahtev po delovanju digitalnega notranjega trga EU tudi na drugih področjih delovanja javne uprave, postopoma morale odpirati svoje storitve tudi za uporabnike iz drugih držav.